

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponovijo, da pošiljanje ne preneha in da dobijo vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . gld. 13.— | Četrt leta . . . gld. 3-30
Pol leta . . . „ 6-60 | En mesec . . . „ 1-10
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. več na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . gld. 15.— | Četrt leta . . . gld. 4.—
Pol leta . . . „ 8.— | En mesec . . . „ 1-40

Naročba se lahko z vsakim dnevom, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

List se ustavlja 10. dan po potekli naročnini brez ozira vsakemu, kdor ne vpošlje iste ob pravem času.

Upravnništvo „Slovenskega Naroda“.

Šolske knjige.

Pogled na naše srednje šolstvo nam najbolj kaže, da je država našemu narodu še vedno samo to, kar mu je bila v predavstavnih stoletjih, da mu je prava mačeha, katera nima zanj ne ljubezni ne srca.

Slovenci smo jedini narod v celi državi, kateri nima niti jednega popolnega srednješolskega zavoda in za kateri je glede srednjih šol sploh tako slabo preskrbljeno, da slabše že ni mogoče. Kar se je še pred pol stoletjem z merodajne strani priznavalo kot potrebno in pravično, tega se danes nismo dosegli in vse se trudi, da nam napravi kar mogoče veliko ovir, da le ne zagotovimo slovenski mladini večinoma slovenske srednješolske izgoje.

Po težkih bojih smo dosegli, da se na nižjih razredih nekaterih naših srednjih šol slovenski učenci poučujejo v svojem materinskem jeziku, dočim je na Koroškem in na Primorskem še vse pri starem, a še to revno mrvico naših pravic smo le dosegli, ker smo na svoja ramena prevzeli dolž-

nosti, katere bi morala prav za prav nositi država.

V mislih so nam šolske knjige. Popolnoma naravno je, da bi morala vse potrebne knjige poskrbeti država. To je tako ob sebi umljivo, da je nepotrebna vsaka razprava, zlasti ker si je država pridržala najabsolutnejšo oblast glede srednjih šol. A dočim se je država polastila izdajanja ljudskošolskih knjig, ker ji to daje lep dobiček, neče za slovenske srednješolske knjige nobenega krajcarja žrtvovati.

Kaj je temu vzrok? Nič drugega, nego želja, zadrževati razvoj slovenskega srednjega šolstva za vsako ceno in na vsak način.

Za Nemce, kateri imajo vsega v izobilju, kateri imajo bogato srednješolsko učno literaturo, za te skrbi država z vso požrtvovalnostjo in jih osrečuje z najraznovrstnejšimi učnimi knjigami, Slovenci pa moramo tudi v tem oziru sami zase skrbeti, a država nam kaže svojo blago naklonjenost s tem, da nam pri tem prizadevanju meče najizbranejša polena pod nogo.

Ako bi bili čakali, da nam država poskrbi potrebnih šolskih knjig, bi bile še danes vse srednje šole na Slovenskem izključno nemške, in bi na vseh naših srednjih šolah vladale take razmere, kakor v Celovcu ali v Gorici. Samo požrtvovalnosti deželnega zbora kranjskega, podjetnosti nekaterih založnikov in nekaterih literarnih društev se je zahvaliti, da smo dobili najpotrebnejših knjig.

Zdaj se kranjski deželni zbor poteguje že veliko let, da se uvede slovenski učni jezik tudi za nekatere predmete na višji gimnaziji. Dotični sklep je bil kakor rečeno že pred več leti storjen in zopet je dežela Kranjska tisti faktor, kateri mora poseči v žep, da poskrbi potrebnih knjig. Pri tem pa nima nobene gotovosti, da se dotične knjige odobre — slovenskim učnim knjigam delajo merodajni krogi s posebnim veseljem sitnosti — in zlasti še ni gotovosti, da se za dotične

predmete v višjih razredih tudi res uvede slovenski učni jezik.

V tem, ko država prav nič ne štedi, kadar gre za kulturne interese nemškega naroda, nego žrtvuje zanje najogromnejše svote, v tem, ko s polnimi rokami meče denar skozi okno in premnogokrat za najnepotrebnejše stvari, prepušča revni deželici kakor je Kranjska, da skrbi za srednješolske knjige, prav ker ve, da jih ne more tako lahko in tako hitro preskrbeti, kakor bi jih mogla država.

Ako bi država imela količkaj smisla za svoje kulturne naloge, ako bi se količkaj zavedala svojih dolžnosti, potem bi sama poskrbela potrebnih šolskih knjig in storila bi to veliko lažje in jih dobila dosti prej, nego to more dežela Kranjska. A ker nam je vedno samo mačeha in nikdar ne pravična in ljubeča mati, zato tudi v tem oziru ničesar ne stori, nego se le trudi, da zadrži naš kulturni razvoj. Kdo bi mogel tudi od nemških birokratov kaj drugega pričakovati!

V Ljubljani, 30. marca.

Skupni nemški program.

Konferenca nemških zaupnikov, ki predlože posamezne deželne postulate, se bo vršila 9. aprila na Dunaju pod predsedstvom dr. Funkeja. „Bohemia“ dvomi, da bi bilo možno na tej konferenci razpravljati o vseh posameznih programih, ker nekateri še ne bodo gotovi. Referat za Koroško se je poveril dr. Lemischu, ta pa vsi akciji ni naklonjen, kakor je posneti iz njegovega govora pred volilci. Tudi referata za Šlezijo in Štajersko še nista gotova. Ker dr. Grabmayr ni več referent za Tirolsko, bo moral prevzeti njegovo nalogo nekdo drug, ki pa je do 9. aprila ne dovrši. Dr. Lueger, ki je poročevalec za Nižje Avstrijo, ima do 15. aprila dopust in se konference ne bo mogel vdeležiti. Konferenca torej ne bo popolna ter ne bo mogla dovršiti programa. Opozicijski listi že itak pišejo, da se izvoli na tej konferenci le pododbor, ki bo iz deželnih referatov

sestavil skupni program, kateri odobri šele nova konferenca opozicijskih zaupnikov. Stvar bo trajala torej še precej časa, predno se dožene.

Jezikovni zakon.

Dunajski dopisnik poroča v „Kreuzzeitung“: Vztrajam pri nazoru, da poskusi vlada oktroirati jezikoven zakon s § 14., navzlic vsem ugovorom in dementijem, ki so se javljali v zadnjem času. Seveda odkritosrčno priznam, da se ne opiram na kako privatno zanesljivo obvestilo, nego bolj na mnenja in čustva onih krogov, ki so odločilni. Odlični katoliško-konservativen list je pred nekaterimi dnevi opozarjal na Čehom dano obljubo grofa Thuna, da jim parlamentarne počitnice ne prinesó nikakega iznenadenja, ter je dostavil, da gentleman à la Thun ne bo prelomil svoje besede. To zadnje je resnično, toda oktroiranja jezikovnega zakona ni treba smatrati za prelom besede in ne za iznenadenje. Ako se proglasi jezikovni zakon s § 14., bodo oni, katerih se zakon tiče, o tem že prej informirani ter se potem doseže srednja zlata pot ali — kakor se je izražalo nedavno oficijozno — rezultanta nemško-češkega paralelograma. Vlada pozna češke zahteve, nemške spozna v kratkem, ko se narodi skupni nemško-opozicijski program. Potem se doseže rezultanta brez vsakršne čarovniške naštevanke!

Zdravje papeževo.

Rimski dopisnik v „Nou Fr. Presse“ poroča, da se pričakovano in zaželeno izboljšanje papeževga zdravja noče začeti. Telo Leona XIII. je postalo že uprav prozorno suho, a duh njegov je bister in živ kakor trepetajoč plamenček v svetilki iz alabastra. Slabo, mrzlo in mokrotno vreme jako škoduje papežu, vendar pa zdravniki še niso izgubili nade, da v bodočih pomladanskih dneh zopet okreva. Strankarstvo mej kardinali je že v polnem cvetu. Nekateri silijo na vso moč, da bi sklical papež vkljub svoji onemoglosti konzistorij, na katerem bode izvoljeno 13 novih kardinalov. Osem teh bi bilo somišljenikov drž. tajnika

LISTEK.

Odpoved.

(Italijanski spisala Matilda Serao.)
(Konec.)

„Papa je lep, ali mama je še lepša, dolge, dolge lase ima in male, male roke. Ali ne poznate mame?“

„Ne.“

„In zakaj je ne poznate?“

„Ne vem,“ rekla je, povsila glavo, in oči so se ji zalile s solzami.

Paolo jo je gledal radovedno in molčal. Ona se je dvignila in mu prinesla kolačev. Zahvalil se je vljudno, pogledal jo kakor dobro vzgojen otrok, ki si ne upa kaj vzeti, čeprav bi to rad storil.

„Zakaj ne vzameš ničesar?“

„Ne smem; hvala.“

„Ali če rad ješ slaščice, vzemi jih vender, Paolo! Ali so te tako učili v šoli?“

„Ne, mama me je tako učila. V šolo ne hodim.“

„Kdo te pa poučuje?“

„Mama. Saj bi vender ne mogla ves dan do trah biti sama! Zato pa me uči do dvanaestih.“

„In potem?“

„Potem jeva, mama in jaz.“

„Čisto sama?“

„Papa ne pride nikdar h kosilu; preveč dela ima; oh, mnogo, mnogo ima opravkov.“

Kratek molk.

„Vzemi vender kolače, Paolo.“

„Preveč jih je,“ rekel je Paolo na zadnje.

„Moreš si jih deliti s svojim malim prijateljem.“

„Nimam nobenega.“

„S kom se pa igraš?“

„Z mamom, kadar jo veseli.“

„Ali je ne veseli vselej?“

„Ne.“

„In zakaj ne?“

Otrok jo je pogledal in molčal. Flavijin obraz je nakrat pokazal sledi strahu. Toda deček ni slutil ničesar, gotovo ni razumel vprašanja. Vzdihlila je; gotovo se je hotela iznebiti neke teže.

„Potem se pa ne zabavaš?“ vprašala je ona.

„Dà, zabavam se. Mama plete, mama igra klavir, jaz pa gledam podobe v knjigah, delam stavbe ali pa gledam ljudi, ki hodijo mimo.“

„Vedno sam?“

„Dà; papa bi pač moral biti tu, pa ima toliko, toliko opravkov!“

„Kdo ti je to rekel?“

„Mama.“

„Ah!“

„Mama pripoveduje tudi pravljice, če se dolgočasim. Pa njene pravljice so tako žalostne, da moram jokati. Ali ne veste nobenih pravljic, pri katerih se moram smejati?“

„Ne, ljubček. Ali ti pripoveduje zvečer zgodbe?“

„Dà, zvečer. Jaz bi šel pač rad v gledališče. Jedenkrat me je papa tje peljal z mamom. Pa sedaj naju papa ne more spremljati, zato greva zgodaj v posteljo. Papa pride šele pozno ponoči domov in gre potem čisto mirno v drugo sobo, da bi naju ne zbudil. Pa mama bdi še vedno in posluša; časih tudi sam bdim, „Tu je papa“, pravi potem tiho. Če pride papa noter, da mi da poljub, zatisneva oči in se delava, kakor bi spala.“

„Ali papa poljubi Tebe?“

„Dà, in potem gre po prstih zopet proč, kakor je prišel.“

„In mami ne da nobenega poljuba.“

„Ne,“ reče otrok.

„Ti torej spiš z mamom v isti sobi?“

„Dà. Poprej nisem; pa papa je odpotoval za jeden mesec, in tedaj je dala mama svojo posteljo prenesti v svojo sobo, ker se je bala sama spati. Na to sem pa ostal tam . . .“

Flavija se je nagnila nazaj na stol, kakor bi omedlela. Otrok jo je začudeno pogledal s svojimi milimi očmi. Govorila

ni, stresla se ni, ganila se sploh ni, in Paolo se je začel bati te lepe, blede dame. Mehaniško je vrtil svojo čepico in želel, da bi oče zopet prišel, da bi šel stran. Na to se je zdramila Flavija, vzdignila glavo, in toliko bolesti je ležalo na njenem obrazu, da ji je otrok pomolil svojo ročico kakor svoji materi in vprašal: „Kaj ti je?“

Ona pa je zaihtela in poljubila otroka; solze so tekale na Paolova lica in njegov vrat. „Ne jočite, signora, ne jočite! Saj ne bo nič.“

„Ne bom jokala več, ne, ne bom jokala več. Poljubi me, kakor poljubiš svojo mater!“

In deček je ovil roke okolo njenega vratu in jo poljubil.

„Z Bogom, ljubček! Ostani tukaj za trenutek, papa pride takoj, da te vzame s seboj; jaz moram iti ven.“

„Ali naj mami povem, da sem bil tu!“

„Zakaj?“

„Ker je papa rekel, da naj ji ne povem.“

Pomišljala si je. Potem je gotovo premagala zadnjo negotovost:

„Povej mami, da si bil pri Flaviji.“

Za trenutek je položila lepo roko na kodrasto glavico otrokovo, kakor bi jo hotela blagosloviti.

* * *

Nikdar več se nista videla Cesare in Flavija.

kardinala Rampolle. Meji tujimi kandidati se imenujeta sedaj Captier in Hemptinne. Milan ostane.

Različni srbski in drugi listi so se že veselili, da izgine Milan iz Srbije ali vsaj iz Belegrada, kjer dela le zgago. Milanovo potovanje v Niš so nekateri že tako razlagali, da se nastani ondi, ter da odloži vrhovno poveljstvo nad srbsko vojsko. Toda vse upanje je šlo po vodi. Milan ostane v Belemgradu še nadalje in bo še nadalje fakični vladar nesrečne Srbije.

Nove pritožbe zoper Turčijo.

Iz Skoplja poročajo, da sta se avstro-ogerski in ruski konzul bridko pritožila radi krvavih zločinov Arnavtov v Mitrovici. Kakor znano je pribežalo vsled tega več srbskih družin preko meje. Dasi pa se je zgodilo to že minoli mesec, se Turčija še doslej ni pobrinila za to, da bi poiskala in kaznovala glavne krivce mej Arnavti. Avstro-ogerski in ruski konzul sta torej naravnost zahtevala, da se to zgodi, toda dobila sta lep odgovor. Vali Hafiz paša jima je sporočil, da krivcev sedaj ni mogoče kaznovati, ker bi bili že itak razburjeni Arnavti potem še divjiši. Treba je počakati, da se pomiré, potem šele jih pograbi za vrat turška justica, ako dotlej že vsega ne — pozabi!

Klerikalci v Španiji.

Novo klerikalno ministerstvo v Španiji se pripravlja z največjim ognjem na nove državnozbornske volitve, in vojni minister, znani klerikalni general Polavieja, je osnoval v svojem ministerstvu cel volilni odbor, ki bo agitiral in pritiskal v klerikalnem smislu. Silvela baje s toli očitnim delovanjem Polavieje ni zadovoljen. Don Karlos je izdal na svoje somišljenike poziv, v katerem pravi, da želi, naj se volitev ne vdeležé, da jim pa tega nikakor ne prepoveduje.

Nemčija v Mali Aziji.

Podjetna Nemčija hoče raztegniti svojo trgovino na vse dele sveta. Za Kitajsko je sedaj na vrsti Mala Azija. V zadnjem času se je poročalo, da je kupil nemški cesar blizu Cezareje, nedaleč Jafe, postajo za premo. Nemčija si je znala pridobiti dovoljenje, da sme zgraditi maloazijsko luko Haidar-paša. Tudi pri zgradbi luke Heraklea so sopoljetniki Nemci. Poleg tega so dobili Nemci koncesijo za direktno zvezo kablja mej Carigradom in Konstanco ter Bukareštom in Berolinom. Nemci imajo direktno zvezo brzovlaka iz Berolina do Kostance in od ondi zvezo parnika do Carigrada. Vse to kaže, da postopajo Nemci po nekem jednotnem načrtu v interesu nemške trgovine in obrti. „Pol. Corr.“ konstatira, da je nemška železniška zveza odvzela Dunaju skoraj ves promet z orientom, ker je po nemškem vožnem redu Berolin bližje Carigradu kakor Dunaj.

Mestna hranilnica ljubljanska.

V predzadnji seji je obč. svet. Svetek poročal o računskem zaključku mestne hranilnice ljubljanske. Iz tega poročila za upravno leto 1898., ki je bil odobren, posnamemo, kar je najbolj znamenitega, to-le:

Denarnega gibanja je imela v omenjenem letu hranilnica skoro do šestnajst milijonov goldinarjev, — za tri milijone goldinarjev več, kakor predlansko leto.

Glasom bilance znašajo vplačane vloge koncem 1898. leta 6,318.416 gld. 51 kr., za 1,381.654 gld. 84½ kr. več, kakor koncem leta 1897. To je največja razlika, katero dosedaj konstatujemo mej uspehom dveh zaporednih let. Ni dvoma, da se je to izdatno povišanje vlog pojavilo vsled sklepa občinskega sveta z dne 2. novembra 1897. leta, s katerim se je določilo, da se vsled upeljave novega rentnega davka, začeni z dnem 1. januarja 1898. leta, kar nič ne prikrajša dosihodobno obrestovanje vlog, ter da znaša obrestna mera prej ko slej 4%, rentni davek pa hranilnica sama plačuje, oziroma na svoj račun poravnava.

V hipoteknem poslovanju bilježimo v l. 1898. na novo izplačanih posojil 427.998 gold. 71 kr., torej za 22.885 gold. 11 kr. manj, kakor jih je bilo v letu 1897. izplačanih, to pa zaradi tega, ker se v 1898. l. 151 na novo dovoljenih posojil v skupnem znesku okroglo 572.300 gld. v istem letu ni realizovalo. Sploh je v 1898. letu 745 prosilcev vložilo prošnje za hipotekna posojila v znesku okroglo 1,000.800 gld. Dovolilo se je 707 prosilcem posojil v znesku

760.200 gold., odklonjenih prošenj je bilo torej 38, za posojilo v skupnem znesku 240.100 gld. — Iz tega se razvidi, da zaradi povišanja obrestne mere pri hipotekah od 4½% na 4¼%, katero je določil obč. svet v svoji seji dne 2. novembra 1897, začeni z dnem 1. januarja 1898. l., hipotekno poslovanje ni nazadovalo; kajti prošenj za posojila je došlo hranilnici v 1897. letu 744, a v 1898. letu 745. — Vendar pa se to poslovanje v letu 1898. tudi v zaželeni meri ni povzdignilo, zlasti realizovana posojila ne odgovarjajo poviški vplačanih vlog. Odstotek posojil nasproti vlogam se je od l. 1897. v katerem je znašal 64,6, v l. 1898. skrčil na 55,8. Stanje izplačanih in še ne povrnjenih hipoteknih posojil je namreč znašalo koncem 1898. leta 3,525.229 gld. 40 kr., torej več za 335.763 gold. 78 kr., kakor koncem leta 1897. A ta glavica, ki je bila izposojena pri 4475 posestnikih, ne znaša več kakor 55¼% vlog.

Brezdvomno je pri hranilnicah najvažnejša stroka poslovanja hipotekno poslovanje, ker se pri plodonosnem nalaganju denarja mora ozirati v prvi vrsti na hipoteko. Stara skušnja uči, da so zdrave razmere glede investovanega kapitala v polnem obsegu pri onih hranilnicah, pri katerih je naloženih vlog vsaj v znesku 60% na hipotekah. Da je prej omenjeni odstotek 55¼% zaostal za to normalno mejo, temu je vzrok dejstvo, da so v pretečenem letu vloge jako hitro naraščale, dočim se v istem razmerju prošnje za hipotekna posojila niso množile.

Stanje občinskih in deželnih posojil se je v letu 1898. zvišalo za 51.659 gld. 42 kr., ker se jih je na novo dalo 60.200 gold., a le za 8540 gld. 58 kr. vrnilo. Končno stanje teh posojil znaša v 1898. letu 483.180 gld. 90 kr.

Poslovanje v lombardu pa je v letu 1898. zopet nazadovalo, ker so se posojila od konca l. 1897. pa do konca leta 1898. skrčila za 2098 gld. tako, da znaša njih stanje le še 4468 gld. Tudi pri meničnem poslovanju konstatujemo v l. 1898. nekoliko nazadovanja. Menična posojila so znašala koncem 1897. l. 70.613 gld. 41 kr., koncem l. 1898. pa 60.460 gld., torej za 10.153 gld. 41 kr. manj, kakor prejšnje leto, in pri vsem tem ni nič pomagalo, da se je po sklepu občinskega sveta z dne 2. novembra 1897. obrestna mera pri menicah od 1. januarja 1898. l. nadalje znižala od 5¼% na 5%. Te stroke poslovanja bi se morali naši trgovski in obrtniški krogi nekoliko bolj okleniti.

Na račun efektov, ki izkazuje koncem leta 1898. papirjev po kurzni ceni za 955.296 gld. 80 kr., se je stanje v primeri z onim koncem leta 1897. pr. 302.364 gld. 20 kr. pomnožilo za 652.932 gld. 60 kr., ker je bila hranilnična uprava v očigled rastočim vlogam in nakopičenju denarja primorana večjo glavnico investirati v vrednostne listine, da je dosegla po tem takem boljše soglasje glede načina pri plodonosnem nalaganju hranilnične imovine, ter da znaša odstotek v papirjih naloženega denarja 15-12 hranilnih vlog. Pri tem pa nam je konstatovati, da so kurzne cene papirjev koncem leta 1898. skoro pri vseh titrih pale, tako da je nastala pri papirjih kurzna razlika za 4552 gld. 70 kr. na škodo hranilnice, katera pa se je iz posebnega za take razlike ustanovljenega zaklada docela pokrila.

Aktivum v conto correntu je znašal koncem 1898. leta 1,230.801 gld. 32½ kr.

Na račun inventarja se je za obrabo odpisal znesek 97 gld. 29 kr., to je 5% od vrednosti začetkom leta 1898.

Zanimiv del bilance je tudi račun dobička in izgube. — Ta račun nam kaže, da je zaključila mestna hranilnica ljubljanska upravno leto 1898. s čistim dobičkom v znesku 23.306 gld. 33 kr. V letu 1897. je znašal čisti dobiček 15.776 gld. 3¼ kr. Ako primerjamo zadnjega s prvim, vidimo da je imela hranilnica v letu 1898. za 7530 gld. 29½ kr. čistega dobička več kakor predlansko leto. — Ta boljši uspeh se utemeljuje deloma s tem, da se je od v conto correntu naloženega denarja doseglo boljše obrestovanje, potem, da je bil v letu 1898. sploh večji promet dočim se uradni troški skoro nič niso pomnožili in deloma v tem, da se je obrestna mera pri hipotekah zvišala od 4½% na 4¼%.

Uradni troški, katere letos računski zaključek podrobno izkazuje, so znašali v

1898. letu 10.779 gld. 52½ kr. v l. 1897. pa 10.502 gld. 20 kr., torej v letu 1898. le za 277 gld. 32½ kr. več.

Vse drugo lice nam kaže v zadnji bilanci račun davkov in pristojbin, ki nam izkazuje trošek 4.781 gld. 42½ kr. Bilanca za leto 1897. je izkazala tega troška le 412 gld. 66½ kr. — Hranilnica je morala torej v letu 1898. za 4368 gld. 76 kr. več davka plačati, kakor predlansko leto. — Uzrok temu je novi davčni zakon, ki je stopil z letom 1898. v veljavo. — Iz navedenih števk se razvidi, da je novi davčni zakon občutno obremenil hranilnico in da je le opravičeno, če je hranilnica za to iskala kompenzovanje v povišanju obrestne mere pri hipotekah.

Ako prištejemo navedenemu dobičku pri upravnem imetju 23.306 gld. 33 kr. še dobiček pri splošnem rezervnem in pokojninskem zakladu 2758 gld. 16 kr., dobimo 26.064 gld. 49 kr. in če od teh odštejemo čisto zgubo pri posebnem rezervnem zakladu 3840 gld. 47 kr., potem znaša ves čisti dobiček, katerega je imela hranilnica v 1898. letu 22.224 gld. 2 kr. — Vsled tega je narasel splošni rezervni zaklad na 97.212 gld. 89 kr. Posebni rezervni zaklad znaša 14.322 gld. 32 kr. in pokojninski zaklad 159 gld. 21 kr., skupaj torej 111.694 gld. 52 kr., to je ono lastno premoženje mestne hranilnice, katero si je ona pridobila tekom devetih let.

Upravni odbor in ravnateljstvo sta imela tekom 1898. leta 17 oziroma 52 skupaj torej 69 sej, v katerih se je rešilo poleg že omenjenih 745 prošenj za hipotekna posojila še nebrojno števil drugih poslovnih predmetov.

Iz navedenih podatkov sledi, da je bilo delovanje hranilnične uprave tudi v letu 1898. zelo naporno in da so morali posamezni upravni organi zastaviti svoje najboljše moči v korist mestne hranilnice. — Dosedanji uspehi kažejo, da je hranilnična uprava izročena spretnim rokam.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 30. marca.

— **Deželni zbor kranjski.** V naše poročilo o debati o ljubljanski trtnici se je urinila pomota, katere mi nismo krivi. Priobčili smo namreč odgovor poslanca viteza Langerja na govor posl. Povšeta tako, kakor nam je bil od tretje strani dan. Sedaj pa se je izkazalo, da je gospod vitez Langer na izvajanja g. Povšeta bistveno drugače odgovoril. Mi smo bili tako objektivni, da smo po stari svoji navadi, podali verno in nepristransko sliko cele debate, do katere objektivnosti se na pr. katoliški „Slovenec“ do današnjega dne še nikdar ni povspel in zategadelj prijavljamo sedaj tudi posl. viteza Langerja govor, tako, kakor se je v resnici glasil. Gosp. vit. Langer je rekel: „Ako bi imeli pred očmi samo za trtnico toli ugodne podatke g. Povšeta bi se bilo končno čuditi, zakaj se hoče ljubljanska trtnica opustiti, ali ne glede na vse drugo niso podatki g. Povšeta popolni, kajti k okrogli svoti 10.000 gld., katere je po teh podatkih trtnica brutto veljala, vpoštevati je še kot nadaljnje troške vsaj polovico plače petih let potovalnega učitelja kot voditelja trtnice in končno stotisoče cepljenk, katere je dala država trtnici brezplačno v času, ko so bile vredne 1000 komadov 10 gld. in katere bi se bile sicer brezplačno razdelile mej prebivalstvo. Ako vse to prištejemo onim 10.000 gld., katere je izračunal g. posl. Povše, pridemo prav blizu onim troškom, katere sem jaz preračunal na okroglih 18.000 gld. in napram katerim stoji gospodarski efekt okrog 80.000 požahtnjenih trt.“ Tako je v bistvu odgovoril g. vitez Langer, in to se glasi seveda precej drugače, nego je bilo prvotno povedano.

— **Izredni občni zbor „Glasbene Matice“**, ki se je vršil včeraj v društvenih prostorih, je bil jako dobro obiskan. Dolge debate, katera se je vršila okoli prof. Hubada odpovedi, oziroma o dotičnem sklepu odbora, ki jo je vzel na znanje, ne da bi storil o tej zadevi še kake korake, so se udeležili g. O. Dev, imenom sklicevalatelj zbora, ki je v dolgem govoru pojasnjeval vso zadevo, predsednik Vencajz, ki je zagovarjal odbor, ki je po njegovi izjavi postopal solidarno, prof. Hubad (za fakične popravke), dr. Volčič, ki je povdvarjal, da je dotični sklep odbora bil formalno ne-

veljaven, ker ni bilo navzočih 8 odbornikov, kakor zahtevajo stara in nova pravila, predsednik Svetek, ki je opravičeval odbor, kateri ni mogel vsprejeti Hubadovih zahtev, dr. Tavčar, ki je pomirljivo segel v debato in izrekel željo, naj bi v interesu društva g. predsednik kot politično prononcirana oseba prostovoljno odstopil od vodstva društva, katero naj bode nad strankami. Debata se je večinoma vršila mirno in je g. Dev imenom sklicatelj izjavil, da odstopi od prve točke vzporeda: naj se odboru izreče nezaupnica, kar se je sklenilo le v prvi ogorčenosti, pač pa zahteva, da se razveljavi dotični sklep odbora, s katerim se je vzprejela odpoved Hubadova. Ker je po vzprejetju tega predloga, ki je pri glasovanju dobil večino, izjavil predsednik Vencajz, da odbor tudi to smatra kot nezaupnico, in da torej solidarno odstopi, bilo je treba voliti nov odbor in novega predsednika. Oddanih je bilo 138 glasovnic in so bili izvoljeni skoro soglasno nastopni gg.: Predsednik: dr. Andrej Ferjančič. Odborniki: Anton Svetek, Fran Ožaržen, dr. Matija Hudnik, prof. Vodušek, L. Schwentner, Anton Petrovčič, E. Gangl, dr. P. Drachsler, F. Milčinski, O. Dev, A. Razinger, P. Lozar, M. Hubad. Ker sta bivša odbornika Svetek in Petrovčič izjavila, da ne sprejemata volitve, stopita na njiju mesto gg. Gerbič in dr. Kušar, ki sta dobila največ glasov. Po končani volitvi zaključil se je občni zbor, ki je trajal skoro poltretjo uro.

— **Druga izvanredna predstava v slovenskem gledališču.** Na večstransko zahtevanje se ponovi na Velikonočni ponedeljek, dne 3. aprila A. Medvedova tragedija „Za pravdo in srcé“. Kakor znano, je ta izvirna igra vzbudila veliko zanimanje ter je napolnila pri prvi predstavi gledališče do zadnjega prostorčka. Tudi kritika se je izrazila o nji jako priazno. Nadejati se je torej tudi na Veliki ponedeljek najboljšega obiska in tudi gostov z dežele. Cene vstopnic so izdatno znižane.

— Tudi učitelstvu naklonjeni list!

Piše se nam: Katoliško glasilo „Slovenski Gospodar“ se je tudi zavzelo v svoji 12. številki za učiteljske plače, toda zdelo se mu je potrebno — menda da obvaruje vsikdar svoj značaj — napisati k omenjenemu članku ta-le uvod: ... „Nočemo si prikrievati, da velika večina slovenskega učiteljstva našemu listu in naši politični smeri ni naklonjena, da, mnogokje mu je celo sovražna. Spominjamo se, kako so ravno preteklo leto po nekaterih krajih učitelji uporabljali svojo zgovornost, da spravijo naš list izpod strehe slovenskega kmeta. Mi bi se lahko sedaj, ko je zvišanje učiteljskih plač na dnevnem redu, postavili na strogo strankarsko stališče ter pisali ognjevite članke proti vsakemu zvišanju. Kdor pozna razširjenost (baharija!) in upliv (domišljavost!) našega lista po Slovenskem Štajerju, je prepričan, da bi posebno v tej kočljivi stvari ne pisali zaman (hiperbola domišljavosti!) Toda mi ne presojamo nobenega vprašanja s strankarskega stališča. Zato se nahajamo tudi tokrat v družbi učiteljev.“ (Kako aristokratsko, kako milostljivo!) — Kako iz srca so šle potem besede po takšnem uvodu, je lahko uginiti! Demišljavost je vsekakor bolj smešna kakor baharija, posebno če se ta šopiri v glasilu onih, ki učijo: „Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe“ in „Levica naj ne vé, kar desnica podari“, je takšna domišljavost ne le smešna, temveč celo — pregrešna. Ako še povemo, da piše takšne članke duhovnik, ki je ud deželnega školskega sveta in izpraševalne komisije za učiteljske usposobljenostne skušnje, kvalificiran je dovoli. Dasi nenaprošen, postavi se „Slovenski Gospodar“ pred naš stan liki skopuh na pragu svoje hiše napram beraču. Dobro mu „nabere ušesa“, obudi mu skomine, a končno ga mrzlo in škodoželjno odpravi, češ, da ga bo vsejedno priporočil kakemu sosedu. Pobožni štajerski kmet, ki bere ta list, pa ni tako neveden, da bi ne bral mej vrstami, kakšna je v resnici ljubezen „gospodov“ do učiteljstva. In po tem si uravna tudi sam svoje vedenje napram istemu. In dosežen je namen!

— **Tretji glasbeni večer**, ki ga je priredila novomeška Glasb. Mat. v tamošnji čitalnični dvorani dne 25. t. m. s prijaznim sodelovanjem gdne. Mire Devove in učiteljev „Glasbene Matice“ gg. Prohaska

in Vedrala se je izvršil — kakor se nam poroča — prav krasno. Posebno se je odlikovala gđica Mira Devova, ki je na splošno burno zahtevanje morala pridati trem vzorednim točkam še jedno. Mesto Haydnovega kvarteta (ki je žal odpadel, ker je eden gospodov izvršiteljev obolel) vsokčila sta gospoda profesorja Prohaska in Vedral z jedno točko in jo izvršila, kakor tudi druge svoje točke vzporeda, z znano spretnostjo. Mešani zbori so se izvajali pod vodstvom gospoda Hladnika prav točno. Obširneje poročilo o tem prelepem večeru še prijavimo.

— **Pritožba iz občinstva.** Piše se nam: Na lepi Resljevi cesti imamo moško in žensko učiteljske z deško in dekliško vadnico; ker je tem šolam isti namen, bi bilo pričakovati, da so tudi jednako upravljene, saj imajo tudi isto vodstvo. Toda — da začnemo pri malih — kakšna razlika je mej dečki-vadničarji in deklicami! Dečki so naši domači fantje ter govorijo po ulici mej seboj slovenski, a so li tudi učenke ženske vadnice naše deklice? Kdor jih na ulici opazuje, ko gredo iz šole; mora o tem dvomiti, nemški kramljajo in pozdravljajo: ta opasni „küsdihand“ ti doni nasproti in „guten Tag“; seveda, kako bi naj bilo drugače, ko pa so učiteljice vadniške (razven jedne menda) popolne nemškutarice po duhu in vse nezmožne pravilne slovenščine! Vprašamo torej kompetentna oblastva, ali jim je znano, da na utrakvistični vadnici poučujejo moči, ki so zmožne le jednega jezika? Ali ne uvažujejo tega, da je vadniškim učiteljem biti vzornim učiteljem, ker se po njih vzgledujejo v vsakem oziru učiteljski gojenci? Kakega jezika se naj privadijo naše gojenke v vadnici, kjer učiteljice lomijo slovenski? Ali nam država hoče res vse žensko odtujiti? Vprašamo: zakaj je žensko učiteljske bolj nemško od moškega? Mar radi par kranjskih nemškutaric? Kazalo šolskih knjig priča, da je tako. —

— **Iz poročila o delovanju kmetijsko-kemičnega preskušališča za Kranjsko v Ljubljani** posnemamo sledeče podatke: Kemično preskušališče se je otvorilo 13. avg. ureditev pričela se je pa 1898. Namen preskušališča je, s strogo znanstvenimi preiskavami pospeševati kmetijstvo na Kranjskem, posebno vinstvo, preiskovati in preskušati vse, kar je v tesni zvezi s kmetijstvom sploh in posebej z vinstvom, potem vse semkaj spadajoče rastlinske bolezni. Nadalje ima preskušališče posebno nalogo, preskušati in v pregled jemati različna gnojila, krmila in semena ter preiskovati zemlje, potem zvrševati analitiške, fiziološke in mikroskopske preskušnje, posebno preskušati živila in použitnine, ako to zahtevajo oblasti, društva in zasebniki, in razširjati uspehe znanstvenih preiskav z besedo in v spisih, ter kmetovalcem dajati nasvete in jih poučevati. Posebne važnosti za preskušališče je § 4. pravil, ki se glasi: Preskušališče ima pravico izdajati listine o izidu svojih preiskav in preskušanj, ki so v tesni zvezi s kmetijstvom in s tehniško porabo kmetijskih surovin. Delovanje preskušališča nadzira ministerstvo za kmetijstvo; vsled tega je dvorni svetnik imenovanega ministerstva, profesor dr. E. Meissl, dne 27. septembra 1898. natančno pregledal uredbo zavoda ter se je o njej jako pohvalno izrekel. Preskušališče ima svoje prostore v deželni hiši v Salendrovih ulicah št. 3 v prvem nadstropju ter je urejen sedanjemu stanu znanosti popolnoma primerno. V dobi od 13. avgusta do 31. decembra 1898 so poslale zavodu oblasti, društva in zasebniki do 100 preskušanj raznih predmetov v znanstveno preiskavo, in sicer se je napravilo preskušanj vina 38, vinskega mošta 3, piva 5, žganja 7, vode iz vodnjakov in studencev 16, masla 1, mleka 2, moke 1, kave (zmlete) 1, sladkorja 1, kislega zelja 2, umetnih gnojil 11, zemlje 7, žveplenega prahu 1, sode 1, odpadkov iz tovarn 1, glazur za sode 1, tkanin 1, torej skupaj 100 preskušanj. Preiskavanje omenjenih predmetov je zahtevalo nad 600 posameznih določb. Mnogo posla je imel zavod s preiskavo živil in použitnin, s preiskavo vina, mošta, piva, žganja, mleka, moke itd. Od 38 vrst preiskovanih vin je bilo 11 vrst, to je 29 odstotkov ponarejenih ali tako pokvarjenih, da niso bila za rabo. V petih slučajih je bil ravnatelj preskušališča, dr. E. Kramer, pri o. kr. sodiščih izvedenec

glede ponarejanja živil. Razen omenjenih preiskav je rešil zavod mnogo vprašanj o različnih gospodarskih stvarih, o porabi umetnih gnojil, uničevanju kmetijskih škodljivcev, o sestavi mešanice semen za travnike z ozirom na razliko zemlje, o zboljšanju bolnih pristnih vin itd. Ministerstvo za kmetijstvo namerja ustanoviti na ljubljanskem barju več preskušališč, za obdelovanje barja in pooblastil ravnatelja preskušališča, da ukrene že jeseni vse potrebno, da bo de mogoče pomladi z delom pričeti. Iz povedanega se razvidi, da je imelo kemično preskušališče že v prvih štirih mesecih obstanka mnogo posla, zato ni dvomiti, da je bila ustanovitev tega zavoda nujno potrebna.

— **Občinska volitev v Žužemperku.** Pri današnji volitvi bil je županom izvoljen soglasno dosednji vrli župan, g. Ivan Vehovec. Svetovalcem izbrani so bili tudi soglasno v sledeči vrsti: Žljapah Franc iz Žužemperka, Mrvar Franc s Cviblja, Plot Franc z Ratja, Pečjak Franc s Hriba, pl. Föderpersperg Avgust iz Žužemperka, Valand Franc iz Žužemperka, Šlogar Karol iz Žužemperka, Kovač Anton z Gor. Križa, Mrvar Franc iz Šmihela in Pehani Josip iz Žužemperka. Prvotna volitev dne 9. t. m. in današnja volitev vršili ste se prav v lepem redu in složnosti.

— **„Piklhaubo“** dobijo celovski policaji. Sedanji klobuki jim ne ugajajo več, so menda premalo nemški! Da se pokaže pravi „nemški“ značaj Celovca, vpeljuje pruske „piklhaube“. Nedavno od tega so na „rotovžu“ sklenili, da ne vzamejo več v službo nobenega Slovenca, sedaj pridejo na vrsto „piklhaube“, — naši mestni bogovi hočejo z vso silo pokazati, kakor da bi živeli v „rajhu“.

— **Požar.** V Tribučah je dne 19. t. m. gorelo pri posestnikih J. Cvetkovič, M. Dragoš, Jos. Vranešič, Ivan Vranešič in Ivan Milinovič. Ogenj je nastal vsled ne previdnosti Cvetkovičevega 22letnega sina, ki je s svetilko nerodno ravnal. Zgorelo je več poslopj, mnogo pohištva in pridelkov ter nekaj živine. Škode je 6070 glđ.

— **Aretovanje z ovirami.** Na Tržaški cesti aretoval je včeraj popoldne mestni policijski stražnik Bevc zidarja Vincenca Fermazeriča iz Vitovlj pri Gorici, ki pa se je stražniku vprl in mu ni hotel povedati imena in ga je še psoval. Med spremljevanjem na stražnico se je Fermazerič stražniku v Nunskih ulicah zoperstavil, je stražnika prijel na prsni in ga hotel vreči na tla. Stražnik je na to potegnil sabljo, katero pa je Fermazerič prijel in se je pri tem na desni roki močno vrezal. Šele potem, ko je prišel stražniku Bevcu drug stražnik na pomoč, je bilo mogoče Fermazeriča odpeljati na stražnico.

— **Poštno in brzojavno ravnateljstvo v Trstu** naznanja: C. kr. ravnateljstvo ima večkrat priliko opaziti, da se veliko število poštinih zavitkov, kojih naslov se je med vožnjo zgubil, ne more doposlati, kamor so namenjene tudi tedaj, ko so se po v to pooblaščenem uradu komisijko odprle in sicer radi tega, ker navadno manjka vsak podatek, iz katerega bi bilo mogoče posneti ime dotičnega odpošiljalca ali pa naslovnika. Ta nedostatek bi se dal le tedaj uspešno odstraniti, ko bi odpošiljalci pridevali vsebini vsacega zavitka tudi natančen prepis naslova dotične pošiljatve. Občinstvo se toraj opozarja na navedeni nedostatek, ter se ob enem vabi, da v lastnem interesu skrbi za to, da je vsebini vsacega na pošto oddanega zavitka pridjan prepis naslova dotične pošiljatve.

— **Hranilnična knjižica kranjske hranilnice** z vlogo 4400 glđ. našla se je včeraj popoldne na južnem kolodvoru.

— **Zdravstveno stanje v Ljubljani.** Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 19. do 25. marca kaže, da je bilo novorojencev 24 (= 35.64 ‰), mrtvorojenec 1, umrlih 19 (= 28.21 ‰), mej njimi so umrli: za jetiko 3, za vnetjem sopilnih organov 5, vsled nezgode 1, za različnimi boleznimi 10. Mej njimi je bilo tujcev 7 (= 36.8 ‰), iz zavodov 9 (= 47.3 ‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za škrlatnico 1, za vrtico 2 osebi.

* **300 tožb proti jednemu.** Načelnik v Gronu je odredil disciplinarno preiskavo proti nekemu uradniku, proti kateremu je

vložilnih 300 tožb. V 120 slučajih se je izkazala utemeljenost tožb. Na Ogerskem se še nikdar — kar je baje sila čudno! — ni pritožilo toliko ljudi proti istemu uradniku. A mogoče bi bilo že večkrat.

* **Goethe v nemškem drž. zboru.** Državni poslanec princ Schönaich-Carolath je predlagal, naj prispeva država za Goethejev spomenik, ki se postavi v Strassburgu, 50.000 mark. Kdor bi mislil, da bodo Nemci navdušeno votirali predlagani znesek za spomenik največjemu nemškemu geniju in najslavnejšemu Nemcu, se hudo moti. Klerikalci so vstali kakor jeden mož ter se izrekli proti državnemu prispevku. Ko bi se moralo glasovati, je predsednik prešel prisotne poslance in tedaj se je izkazalo, da zbornica ni sklepna. Ko so zbornali dovolj veliko število, je glasovalo 91 poslancev za prispevek, 84 poslancev pa proti. Glasovalo se je še enkrat, in takrat se je izreklo 75 poslancev za prispevek, 79 poslancev pa proti prispevku. Klerikalni Nemci torej niso le proti židu (!) Heineju, nego tudi proti Goetheju, ker je tudi na indeksu, ker je pisal in živel tudi nesramno.

* **Nagrade za nemškonacionalne razglednice** je razpisalo društvo „Odin“ v Monakovem. Tekmovanja se morejo udeležiti le nemški slikarji, vsebina slik pa sme obsegati le snovi iz starogermanskih pravljic in povestij ter iz zgodovine. Nagrade znašajo 150, 100 in 50 mark. Tudi drugi, nenagradjeni načrti se nakupijo. In pri nas? Slovenskonacionalne razglednice niti dovoljene niso!

* **Na grobu ljubimca.** Iz Hamburga poročajo: Na grobu lajtnanta Dorndorfa v kraju Hameln se je predvčerajšnjim dopoldne v srce ustrelila neka lepa, mlada, neznana, elegantno oblečena dama, ki je došla menda z Dunaja.

* **Poštni parnik „Nordland“ „Red Star Linie“** v Antverpah, je dospel dne 23. marca v New York.

* **Kraljica moda.** „Voss. Ztg.“ poroča iz Pariza: Moda je vsegamogočna, zato spreminja tudi naravo. Tekom jednega leta so postale vse dame zlatolase. Njihovi lasje so tako lepi, barva tako enakomerna, da o pristnosti niti ni možno dvomiti. Lani so bili moderni polni, okrogli udje, letos pa so postale dame nakrat dekliško vitke in sloke. Kdo bi mislil, da morejo navadno toli bujnorasle Parižanke dobiti tako osasto vitkost! Toda v Parizu premaga trdna volja vse ter odpravi celo polna ramena, močne boke in druge take okrogline.

* **Grozote kitajskih zaporov.** Vsled lakote in bede, ki se širi na severu v pokrajini Kiangsu, se množijo roparske čete od dne do dne. V štirih velikih prostorih zapora v Hsüntšieniu sedi vedno okoli 100 roparjev, uklenjenih v verige. Za živež dobivajo na dan 8 unč kruha in gorke vode. Ako imajo prijateljev, je njihov položaj bolji, sicer jih pa kmalu pobere smrtna kosa in pokopljejo jih, ogrnjene samo v slamnata ogrinjala, na polji, ki je odločeno samo za nje. Od februarja do oktobra leta 1898. je umrlo baje v teh zaporih skoraj 300 ljudi in od takrat umrjeta skoro vsak dan po dva. Na ta način, menijo, se najkrajšim potom iznebijo roparjev.

Telefonična in brzojavna poročila.

Budgetni provizorij.

Dunaj 30. marca. Uradni list prijavlja budgetni provizorij za drugo četrtletje tekočega leta, uveljavljen na podlagi §-a 14.

Vlada in antisemitje.

Dunaj 30. marca. Današnja „Wiener Allg. Zeitung“ priobči izjavo princa Liechtensteina, s katero se bo dementovala vest, da so antisemitje z vlado sklenili kompromis.

Kaizl v Dalmaciji.

Dunaj 30. marca. Finančni minister dr. Kaizl je odpotoval v Dalmacijo in se vrne šele v četrtek. To je dokaz, da so popolnoma izmišljena poročila nekaterih listov, da pojde v Prago in da bo tam konfiriral z raznimi češkimi in nemškimi politikami.

Honved-topničarji.

Dunaj 30. marca. „Wiener Tagblatt“, precej moten vir, javlja, da je ogerski domobranski minister baron Fejervary izpovedal dovoljenje, da se ustanove štiri bate-

rije honved-topničarjev s čimur se ugoti stari želji Madjarov.

Rumunska in Ogerska.

Bukarešt 30. marca. V poslanski zbornici je prišlo do zanimive debate. Posl. Markhiloman je prečital v imenu konservativcev in pristašev Fleve podano izjavo, s katero se zahteva, naj ministerski predsednik Sturdza odstopi, sicer se začne proti nje mu boj z obstrukcijo. Zahteva se utemeljuje s tem, da je Sturdza grešil proti narodni časti in to s tem, da je molčal na razprave v ogerskem državnem zboru, katere so se vnele glede neke brošure. Sturdza je izjavil, da je v tisti brošuri šlo za falsifikacijo, s katero je v neki zvezi ogerski minister Vlassich. Podpredsednik poslanske zbornice je na to izjavo predlagal, naj zbornica protestuje proti temu, da je Markhiloman ponavljal žaljenja rumunske države, katera so bila izrečena v ogerskem parlamentu, in naj se Sturdi in vladi izreče zaupanje. Zbornica je sprejela ta predlog z 90 proti 18 glasom.

Rabuka v belgijski zbornici.

Bruselj 30. marca. Zbornica je včeraj razpravljala o interpelaciji Loranda glede iztiranja agitatorja Charbonela. Ta je bil prej duhovnik, a je izstopil iz katoliške cerkve. Vsled tega se ga je hotela vlada iznebiti. Da ga zamore iztirati, je netjak necega visokega klerikalnega državnega funkcionarja na čelu klerikalnih dijakov prouzročil velik izgred. Vlada je na to Charbonela iztirala, češ, da je on dal povod izgredom s tem, da je javno nastopil kot govornik. Razprava v zbornici je bila jako ostra in naposled je prišlo mej socijalisti in mej klerikalci do take rabuke, da se je morala seja zaključiti.

Angleško-francoska konvencija.

Pari z 30. marca. „Havas“ javlja, da Nemčija in Italija nista ničesar ugovarjali konvenciji, ki sta jo Francija in Angleška sklenili glede Afrike.

Proti soc.-demokratom.

Berolin 30. marca. Socijalnodemokratični „Vorwärts“ prijavlja jako zanimivo, strogo-zaupno uradno poročilo nekega drž. funkcionarja na ministerstvo o najboljšem načinu postopanja proti socijalnim demokratom. Publikacija obuja največjo senzacijo, in se je že začela stroga preiskava, da se dožene, odkod je „Vorwärts“ dobil ta uradni dokument.

Filipine.

Washington 30. marca. Vlada je sklenila poslati na Filipine 35.000 prostovoljcev.

Omadeževan.

(Povest iz Nizozemske.)

(Dalje.)

In v koliko večji meri velja to onemu, kateri kaznovan zapusti zatožno klop! Gorje njemu! Kakor se proga na čelu vedno pozna, kadar razburjena kri vzkipi, tako vzplamti znamenje sramote kaznjence, in označi nesrečneža, če ravno je že davno prestal svojo kazen. Mej njega in svet, mej njega in njegovo ženo, njegovega otroka vsiljuje se ona temna senca, ki ga vedno in neprenehoma zasleduje. Tako to zahteva dandanašnje mnenje o pravici, tako to občuti pred vsem sodnik, mož pravice.

„Ljubil sem ga kakor sina,“ rekel je sodni predsednik sam pri sebi, „dal sem mu najljubšo mi hčer, brezmadežno, blagodušno, nedolžno Rožo, in on je — kaznovan! Še več ko to: on je to zamočal. Seveda je vedel nesrečnež, da bi mu bila Roza nedosežna, če pove resnico. Tako je zatajil resnico, tako se prikradel v mojo neoskrunjeno hišo, ta nesrečnež!“

Zdaj je stal sodni predsednik pred svojo hčerjo, ki je še vedno nepremaknjeno ležala na divanu, obraz pokrit z rokami.

Odstranil je Štefanijo; Roza je z ob-jokanimi očmi, vprašaje, plašno zrla v njega.

„Prav imaš,“ rekel je zamočilo, „tako je, on je bil kaznovan.“

Vzdignila se je. „Kaj pa naj se zdaj zgodi?“ vprašala je boječe.

„O tem ni dvomov, otrok moj. Mej njim in nami ne sme biti nobene zveze več!“

Govoril je s slovesnostjo, kakor da bi oznanil obsodbo na smrt. Z neizrekljivo žalostjo je gledal ubogo ženo, svojo hčer, kaznjencevo soprogo,

„Kako si misliš to, oče?“

„Kako si to mislim? Roza, sedel je zaradi hudodelstva v zaporu in nam je to zamočal!“

(Dalje prih.)

Umrli so v Ljubljani:

Dne 26. marca: Anton Dešnak, tovarniški delavec, 26 let, Gradišče št. 12, jetika. — Jakob Kapš, trgovec, 81 let, Radeckega cesta št. 11, ostarelost.

Dne 28. marca: Marcelina Marija Brecl, usmiljena sestra, 22 let, Radeckega cesta št. 11, jetika.

Dne 29. marca: Anton Janežič, gostič, 35 let, Trnavske ulice št. 3, srčna hiba.

V deželni bolnici:

Dne 23. marca: Ignacij Hoefenstock, dninar, 35 let, vnetje hrbtenice. — Lucija Hrščak, delavčeva žena, 58 let, pljučnica.

Dne 24. marca: France Lubaj, delavec, 38 let, se je ubil.

Dne 26. marca: Ivan Ljubi, dninar, 64 let, kap.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m. Srednji zračni tlak 736-0 mm.

Maroc	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
29.	9 zvečer	739.1	3.9	sl. jug	jasno	0.0
30.	7. jutraj	737.8	0.9	sl. jzhod	oblačno	0.0
	2. popol.	735.5	10.8	sl. svzhod	del. jasno	0.0

Srednja včerajšnja temperatura 3.1°, normale: 6.2°.

Dunajska borza

dné 30. marca 1899.

Skupni državni dolg v notah.	101	gld.	—	kr.
Skupni državni dolg v srebru.	100	gld.	80	—
Avstrijska zlata renta.	120	gld.	25	—
Avstrijska krona renta 4%.	100	gld.	75	—
Ogerska zlata renta 4%.	119	gld.	80	—
Ogerska krona renta 4%.	97	gld.	35	—
Avstro-ogerske bančne delnice.	996	gld.	—	—
Kreditne delnice.	370	gld.	35	—
London vista.	120	gld.	50	—
Nemški drž. bankovci za 100 mark.	59	gld.	02 1/2	—
20 mark.	11	gld.	79	—
20 frankov.	9	gld.	56 1/2	—
Italijanski bankovci.	44	gld.	30	—
C. kr. cekini.	5	gld.	67	—

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA MAKS VERŠEC, Ljubljana, Šelenburgove ulice 3. Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5—10 gld.

Podpisani javljamo potrdim srcem žalostno vest vsem sorodnikom, znanem in prijateljem, da je Vsemogočnemu dopadlo našega ljubljanskega soproga, očeta in brata, gospoda

Alojza Šimec-a

posestnika

danes ob 5. uri zjutraj, po kratki in mučni bolezni v 76. letu njegove starosti k Sebi poklicati.

Pogreb prednega pokojnika bode v petek, dne 31. t. m. ob 4. uri popoldne iz lastne hiše, Lončarska steza št. 6, na pokopališče pri sv. Krištofu.

Svete maše zadušnice brale se bodo v raznih cerkvah.

Nepozabnega pokojnika priporočamo v blag spomin in molitev. (609)

V Ljubljani, dne 30. marca 1899.

Alojz Šimec, c. in kr. uradnik vojne mornarice v p. Ferdinand Šimec, sinova. — Marija Šimec, soproga. — Amalija Šimec, hči. — Josipina Zahar, sestra. — Josipina Šimec, sinova.

Podpisani naznanjam s tem, da je moj mnogoletni poslovodja, gospod

Josip Šarabon

po kratki, mučni bolezni, danes, dne 30. marca t. l., ob 5. uri zjutraj, v starosti 62 let, v Gospodu zamrl.

Pogreb pokojnika vrši se, dne 31. marca t. l., ob 1/6 uro popoldne, iz hiše sv. Petra cesta št. 53, k sv. Krištofu, kjer se položi k večnemu počitku.

Bodi mu blag spomin!

V Ljubljani, dne 30. marca 1899.

(610) Fran Mally.

„Ljubljanski Zvon“

št. 2 leta 1898 kupi upravništvo „Ljubljanskega Zvona“.

Dr. Ivan Geršak

c. kr. bilježnik v Ormožu

sprejme s 1. majnikom ali junijem 1899 (605-1)

uradnika

ki je spreten poizvedovalec v zemljišnih knjigah in izurjen v malem konceptu. Plačilo po dogovoru.

Zaloga

najizbornejšega, občežnanega italijanskega penečega vina

ASTI SPUMANTE.

Cena veliki steklenici gld. 1.25.

Pri odvzemu celega izvirnega zaboja z 12 steklenicami 5% popusta.

Priporoča (445-6)

Anton Stacul v Ljubljani.

Prosim:

p. n. cenj. dame blagovolijo naj na znanje ozeti, da sem se vrnila s Dunaja, kjer sem v prvih modnih salonih in trgovinah izbrala in o Ljubljano pripeljala najelegantnejše modele sa slamnike, cvetlice, trakove in razne okraske. — Opozarjam na najelegantnejše

Sirardi-klobuke

še okrašene od 1 gld. 20 kr. naprej. Velika izber in zaloga raznega blaga te stroke po najnižjih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

(577-2) *Ida Wanek.*

Ivan Kordik

Ljubljana, Prešernove ulice št. 10—14

priporoča svojo bogato zalogo

jedilne priprave

nožev, vilic in žlic iz britanskega jekla, alpake ali alpake-srebra priv. dunajske tovarne „W. Bachmann & Comp.“.

Na izbero so tudi

žlice iz alpake, 12 kom. od gld. 4.30 naprej.

žličice „12“ „220“

Namizni svečniki

iz alpake, čisto bele kovine,

par 21 cm visokih gld. 2.—,

„23“ „230“,

„25“ „240“.

Prav cenó se dobó noži in vilice z roženim ali koščenim ročajem.

(599-2)

Vsprejmeta se tako

spreten sedlarski pomočnik in učenec

iz dobre, poštene hiše. — Kje? pove upravništvo „Slov. Naroda“. (607-1)

Sveže

Kulmbachsko pivo v steklenicah

priznано zdravilo in krepiło za bolnike

je v zalogi trgovine (21-73)

Kavčió & Lilleg pri „Zlatoregu“.

Gumi-čevlje

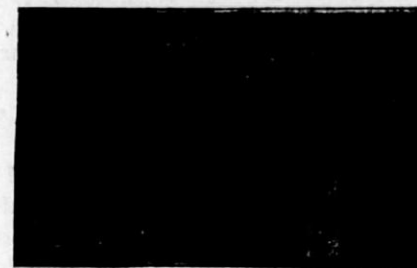
elastične

pristine ruske in druge

najboljših izdelkov

pri (538-5)

Ivan Kordik-u Ljubljana, Prešernove ulice št. 10-14.

Za spomlad

priporoča

AVG. AGNOLA

Ljubljana, Dunajska cesta 9

poleg „Figovca“

svojo bogato zalogo

steklenine, porcelana, zrcal, šip itd.

posebno pa (608-1)

oprav za gostilne

v mestu in na deželi.

Vrčki, kozarci in steklenice

po zelo nizkih cenah.

Preklic.

Podpisanec prekličem psovko, s katero sem J. Bajzelna ozmerjal.

M. Štrukelj.

(611)

Kolo (bicikelj)

izposodil si je pri tvrdki F. Kavčič in drug neki gospod ter ga morda zastavil ali prodal. — Kolo ima znamko „Champion“ ter je skoro novo.

Eventualni podatki naj se blagovolijo naznaniti ljubljanski policiji. (595-2)

Št. 8380.

(549-3)

Kleti v najem.

V pritličju poslopja meščanske imovine v Špitalskih ulicah oddati je takoj nekaj kleti v najem.

Pogoje je izvedeti pri mestnem komisarjatu v navadnih uradnih urah.

Magistrat deželne stolnega mesta Ljubljane

dne 18. marca 1899.

Najfinejša vina

iz c. kr. dvorne kleti na Dunaji

razno

velikonočno blago, bonbone, pince

itd. priporoča (402-9)

Rud. Kirbisch

slasčičar, Kongresni trg, Ljubljana.

Nezaslišano! Čudovito!

240 komadov za samo gld. 1.95

1 elegantna ura s štrlečnim jamstvom in goldin verižico, 1 čudovito eleganten nastavek za smodke z jantarem, 1 krasna kravatna igla s simili briljantom, 1 jako eleganten prstan z imit. biserom za gospode ali dame, 1/2 ducata platnenih žepnih robcev z barvanimi obroki, 1 jako eleganten niklast žepni tintnik z angl. mehanizmom, 1 fina ščetka za obleko, 1 par finih nogovic, 1 jako elegantna damska broša najnovejše fačone, 1 krasna zapetnica za dame, najzadnja novost, ki se more porabiti tudi kot damska verižica, 1 krasna garnitura, obstoječa iz manšetnih, zavratniških in naprsnih gumbov s patent. zaponi, 1 par jako elegantnih damskih uhanov z simili briljanti, 1 krasno toaletno zrcalo z etuijem in finim česalom in še nad 200 komadov, ki so v hiši koristni in neobhodno potrebni.

Vsi ti krasni predmeti se dobivajo le še kratek čas. Nikdo naj torej ne zamudi prilike, ker je vsako sleparstvo in vsak riziko popolnoma izključen, ter se neugajajoče brez zadržka vzame nazaj.

Razpošilja po c. kr. poštne povzetju ali ako se pošlje denar naprej:

zaloga Ernst Buchbinder

Krakau L/M.

Pošino predalo št. 25.

Ako se naročita dva zavoja, se dobi jako fin žepni nož z dvema rezili kot darilo. (560-2)

Razglas.

Glasom odloka visoke c. kr. deželne vlade v Ljubljani z dné 17. marca 1899, št. 4301, vršil se bode (606)

semenj v občini Loški potok

namesto dné 1. aprila,

dné 6. aprila t. l.

Modroci na peresih (Feder-matratzen), ki jih izdeluje tapetnik Obreza v Ljubljani, so najboljši in najcenejši.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.